

T I L L A G A

að starfsreglum um þingsköp kirkjuþings.

(Lagt fyrir 62. kirkjuþing 2021-2022).

Flutt af forsætisnefnd.

Frsm. Drífa Hjartardóttir.

I. KAFLI.

Þingfundir.

1. gr.

■ Forseti kirkjuþings boðar kirkjuþing árlega saman til fundar á haustmánuðum með eigi skemmri fyrirvara en eins mánaðar.

□ Kirkjuþing starfar allt að tveimur vikum í senn. Heimilt er að gera allt að sex mánaða hlé á þingfundum milli umræðna eða áður en síðari umræðu um þingmál lýkur.

□ Óski þriðjungur kjörinna kirkjuþingsfulltrúa eftir er forseta skylt að kalla aukakirkjuþing saman án ástæðulausrar tafar. Þá er forseta heimilt að boða til aukakirkjuþings þegar brýna nauðsyn ber til.

II. KAFLI

Sérstakt hæfi fulltrúa á kirkjuþingi.

2. gr.

■ Hæfisreglur þessar taka til allra sem sitja á kirkjuþingi og skiptir þá ekki máli hvort þeir eiga atkvæðisrétt eða hafa málfrelsi.

3. gr.

Vanhæfisástæður

■ Hver sá sem situr á kirkjuþingi má hvorki taka þátt í umfjöllun né atkvæðagreiðslu um mál sem varðar hann sérstaklega persónulega eða fjárhagslega.

□ Mál telst varða sérstaka fjárhagslega hagsmuni þingfulltrúa sem eru vígðir prestar þegar fjallað er um setningu reglna um starfskostnað vegna prestsstarfa eða

gjaldskrá vegna prestþjónustu. Hið sama gildir um þá þingfulltrúar sem eru vígðir prestar og sitja á prestsetri þegar fjallað er um það hvar prestsetur skulu lögð til og hvar þau skulu lögð niður, um leigugjöld prestsetra svo og hlunnindi og önnur fjárhagsleg réttindi er varðar slíkar eignir kirkjunnar. Þegar fjallað er um skipulagsbreytingar í tilteknu prófastsdæmi sem áhrif hafa á sérstaka hagsmuni presta, s.s. ákvörðun um hámarksfjölda starfandi presta, eru starfandi prestar í því prófastsdæmi vanhæfir sem þingfulltrúar til að taka þátt í meðferð málsins. Hið sama gildir um djákna sem þar starfa.

Það varðar einnig vanhæfi ef þingfulltrúi

1. er fyrirsvarsmaður eða umboðsmaður aðila sem á þeirra hagsmuna að gæta sem um getur í 1. mgr.,
2. er eða hefur verið maki aðila, skyldur eða mægður aðila í beinan legg eða að öðrum lið til hliðar eða tengdur aðila með sama hætti vegna ættleiðingar manns sem á þeirra hagsmuna að gæta sem um getur í 1. mgr.
3. ef mál varðar sérstaklega persónulega eða fjárhagslega hagsmuni næsta yfirmann hans,
4. ef að öðru leyti eru fyrir hendi þær aðstæður sem eru fallnar til þess að draga óhlutdrægni hans í efa með réttu.

□Eigi er þó um vanhæfi að ræða ef þeir hagsmunir, sem málið snýst um, eru það smávægilegir eða eðli málsins er með þeim hætti að hvorki er talin hætta á að ómálefnaleg sjónarmið hafi áhrif á umfjöllun né atkvæðagreiðslu.

□Það leiðir ekki til vanhæfis til afgreiðslu máls þegar mál varðar almenna þjóðkirkjulega hagsmuni þegar þeir sem skráðir eru í þjóðkirkjuna verða taldir eiga svipaðra hagsmuna að gæta.

□Þegar kirkjuþing velur fulltrúa úr sínum röðum í nefndir eða störf á vegum þingsins eru þeir fulltrúar ekki vanhæfir sem boðið hafa sig fram eða stungið hefur verð upp á við það kjör. Þessi undantekning á þó ekki við um kjör í kjaranefnd þjóðkirkjunnar – biskupsstofu. Þeir þingfulltrúar, sem eru félagsmenn þeirra stéttarfélaga sem nefndin kemur fram sem viðsemjandi við, skulu víkja sæti við meðferð máls og kjör í þá nefnd.

4. gr.

Málsmeðferð

■Forseti kirkjuþings gætir þess að fulltrúi eða fulltrúar sem kunna að vera vænhæfir til meðferðar tiltekins þingmáls víki sæti.

□ Fulltrúi á kirkjuþingi skal án tafar vekja athygli þingforseta um ástæður sem kunna að valda vanhæfi hans til umfjöllunar og atkvæðagreiðslu um tiltekinn dagskrárlið þingsins skv. reglum þessum.

□ Rísi ágreiningur um túlkun þessara reglna sker forseti þingsins úr.

5. gr.

Áhrif vanhæfis

■ Kirkjuþingsfulltrúi sem er vanhæfur til meðferðar máls má ekki taka þátt í undirbúningi, meðferð eða atkvæðagreiðslu um það. Hann skal víkja úr fundarsal og má ekki hafa frekari afskipti af málinu á þinginu eða við störf nefnda þess sem þingfulltrúi. Þegar afgreiðslu málsins er lokið skal þingfulltrúinn kallaður inn á þingið aftur til að taka þátt í umfjöllun og afgreiðslu annarra mála.

6. gr.

■ Kirkjuþing er ályktunarhæft við afgreiðslu máls óháð þeim fjölda fulltrúa sem eftir eru þegar vanhæfir þingfulltrúar hafa vikið sæti.

III. KAFLI

Störf nýkjörins kirkjuþings.

7. gr.

■ Forseti kirkjuþings er kjörinn úr röðum leikmanna til fjögurra ára í senn á fyrsta kirkjuþingi að afloknum kirkjuþingskosningum. Fráfarandi forseti stýrir forsetakjöri og gegnir að öðru leyti forsetastörfum þar til nýr forseti hefur verið kjörinn. Njóti fráfarandi forseta ekki við kemur varaforseti í hans stað.

8. gr.

■ Á fyrsta fundi eftir kirkjuþingskjör skal kjósa kjörbréfanefnd til næstu fjögurra ára. Nefndin kýs sér formann og gerir hann þinginu grein fyrir áliti og tillögum hennar um rannsókn og afgreiðslu kjörbréfa. Fresta skal þingfundi meðan á athugun kjörbréfa stendur en að henni lokinni koma þau til afgreiðslu þingsins.

9. gr.

■Að lokinni afgreiðslu kjörbréfa kýs kirkjuþing skriflega og í óbundinni kosningu forseta og fyrsta og annan varaforseta úr röðum leikmanna. Saman mynda þeir forsætisnefnd kirkjuþings.

IV. KAFLI

Kosningar á kirkjuþingi og nefndir kirkjuþings.

10. gr.

■Fastanefndir kirkjuþings eru:

1. Kjörbréfanefnd skipuð fimm kirkjuþingsfulltrúum. Nefndin rannsakar kjörbréf, kosningu þingfulltrúa og kjörgengi.
2. Framkvæmdanefnd kirkjuþings, skipuð þremur kirkjuþingsfulltrúum og þremur til vara, þar af einum vígðum. Nefndin lítur eftir starfi rekstrarskrifstofu þjóðkirkjunnar í samræmi við gildandi starfsreglur og stefnumörkun hverju sinni. Kirkjuþing setur nefndinni erindisbréf. Nefndin er kosin í óbundinni kosningu.
3. Lögjafarnefnd skipuð átta kirkjuþingsfulltrúum, þar af allt að fjórum vígðum. Nefndin fjallar um öll þau mál sem fram eru borin á þinginu og varða löggjöf og starfsreglur.
4. Fjárhagsnefnd skipuð átta kirkjuþingsfulltrúum, þar af allt að fjórum vígðum. Nefndin fær til umsagnar fjárhagsáætlun þjóðkirkjunnar og yfirlit reikninga kirkjulegra embætta, stofnana og sjóða kirkjunnar sem sæta endurskoðun. Þá koma til kasta nefndarinnar önnur mál fjárhagslegs eðlis sem fram eru borin á þinginu.
5. Allsherjarnefnd skipuð níu kirkjuþingsfulltrúum, þar af allt að fjórum vígðum. Nefndin fær þær skýrslur sem skylt er að leggja fram á kirkjuþingi til umfjöllunar og öll önnur þingmál sem falla utan verksviðs hinna nefndanna.

11. gr.

■Fastanefndir kirkjuþings eru kjörnar í upphafi hvers reglulegs kirkjuþings, sbr. þó 7. gr., og gildir kosningin uns kosið hefur verið til nefndanna að nýju. Formenn og varaformenn nefndanna skulu kosnir sérstaklega á þingfundi. Um kosningu til framkvæmdanefndar kirkjuþings gilda einnig ákvæði 1. og 2. málsl. 1. mgr. 12. gr.

□Forseti kirkjuþings getur kallað saman fastanefnd kirkjuþings milli þinga ef nauðsyn ber til. Þetta gildir þó ekki um framkvæmdanefnd kirkjuþings. Þá hefur hann formenn nefndanna sér til samráðs eftir því sem honum þykir þurfa.

12. gr.

■ Kirkjuþing kýs, samkvæmt gildandi starfsreglum eða öðrum gildandi heimildum hverju sinni, kjörstjórn og yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar.

□ Nýkjörið kirkjuþing kýs þrjá fulltrúa í þóknananefnd kirkjunnar til fjögurra ára og jafnmarga til vara. Formaður skal kosinn sérstaklega á kirkjuþingi. Nefndin ákveður þóknun fyrir störf í ráðum, nefndum og starfshópum á vegum kirkjunnar nema annað sé ákveðið í öðrum starfsreglum. Enn fremur ákveður nefndin þingfararkaup kirkjuþingsfulltrúa. Nefndin skal birta ákvarðanir sínar um þóknanir á opnu vefsvæði þjóðkirkjunnar.

□ Nýkjörið kirkjuþing kýs þrjá fulltrúa í Strandarkirkjunefnd og jafnmarga til vara til fjögurra ára.

□ Nýkjörið kirkjuþing kýs til annarra þeirra nefnda og trúnaðarstarfa sem kveðið er á um í starfsreglum, samþykktum eða ályktunum frá kirkjuþingi svo og í lögum. Þá getur kirkjuþing jafnan kosið nefndir til að fjalla um sérstök mál. Nefndir samkvæmt þessari málsgrein skulu árlega gera kirkjuþingi grein fyrir störfum sínum.

□ Forsætisnefnd gerir tillögur um fulltrúa til þeirra trúnaðarstarfa sem kosið skal til á kirkjuþingi. Það gildir þó ekki um óbundnar kosningar og ekki þegar gert er ráð fyrir tilnefningum til trúnaðarstarfa. Forsætisnefnd skal við tillögugerð sína gæta þess að fylgt sé jafnréttisstefnu þjóðkirkjunnar. Nefndin skal leggja tillögur sínar fram með hæfilegum fyrirvara og gæta þess að tilnefndur fulltrúi sé tilbúinn til að taka starfann að sér.

□ Breytingartillögur við tillögur forsætisnefndar skulu hafa borist nefndinni eigi síðar en sólarhring eftir framlagningu þeirra. Þetta á þó ekki við um kjör til fastanefnda þingsins, sbr. 1. mgr. 11. gr. Telji forsætisnefnd að breytingartillaga kunni að leiða til niðurstöðu sem andstæð er jafnréttisstefnu þjóðkirkjunnar skal forsætisnefnd skýra kirkjuþingi frá þeirri niðurstöðu sinni áður en gengið er til atkvæðagreiðslu.

□ Við tilnefningar og kosningar til nefnda og annarra trúnaðarstarfa skal gæta ákvæða laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla. Jafnframt skal þess gætt að hafa hliðsjón af jafnréttisstefnu þjóðkirkjunnar svo og þeirra jafnréttisviðmiða sem kirkjan vill byggja á, svo sem jafnræðis kynslóða og þátttöku fulltrúa frá öllum landshlutum.

V. KAFLI

Pingmál.

13. gr.

■ Pingmál skulu almennt hafa borist forseta kirkjuþings fjórum vikum fyrir upphaf þings.

□ Þó er nægilegt að skýrslur framkvæmdanefndar kirkjuþings og um fjármál þjóðkirkjunnar berist forseta þremur vikum fyrir upphaf þings.

□ Ef kirkjuþingi er frestað um meira en einn mánuð er einnig heimilt að leggja fram ný pingmál fjórum vikum fyrir þann tíma að kirkjuþing, sem frestað hefur verið samkvæmt heimild í 1. gr., kemur saman að nýju. Einungis verða lögð fram pingmál skv. þessari málgrein sem eiga rót að rekja til samþykktá á fundum kirkjuþings þess sem frestað var og telja má í rökréttu og eðlilegu samhengi við samþykktir þess þings. Að öðru leyti fer um framlagningu, kynningu og málsmeðferð samkvæmt því er greinir í starfsreglum þessum um pingmál kirkjuþings.

□ Forsætisnefnd getur veitt undanþágu frá greindum tímamörkum ef sérstök rök mæla með því.

□ Forsætisnefnd metur hvort mál er þingtækt. Skal sérstaklega litið til þess hvort mál eigi undir valdsvið kirkjuþings og eins hvort mál hafi fengið umfjöllun eða úrlausn biskups, kirkjuráðs eða annarra aðila sem mál kann að varða. Þá metur forsætisnefnd hvort mál hafi fengið nægilega kynningu og samráð innan kirkjunnar eða fyrir öðrum sem málið kann að varða, þannig að um það megi fjalla. Forsætisnefnd gætir þess að kostnaðaráætlun máls sé raunhæf. Forsætisnefnd gefur kost á því að úr annmörkum sé bætt, ef við á, en vísar ella máli frá, ef það uppfyllir ekki framangreind skilyrði.

14. gr.

■ Kirkjuþingsfulltrúar geta boðað til sérstaks pingmálafundar í kjördæmum sínum til kynningar á pingmálum sem þeir hyggjast flytja, áður en málið er sent forseta, sbr. 1. mgr. 13. gr. Aðrir sem hafa tillögurétt og málfrelsi á kirkjuþingi, skulu eiga þess kost að mæta á þá fundi og kynna mál ef þeir óska þess. Þjóðkirkjan greiðir hóflegan kostnað við fundaraðstöðu.

□ Sérhvert pingmál skal vera til kynningar í opinni samráðsgátt á vef kirkjunnar í að minnsta kosti tvær vikur eftir að það hefur borist forseta. Forseti getur lengt þann frest teljist mál varða mikla hagsmuni, mál er flókið eða umfangsmikið. Í samráðsgáttinni skal gefinn kostur á framlagningu umsagnar sem sé að jafnaði birt. Við

lok kynningar er flutningsmönnum heimilt að gera breytingar á þingmáli innan viku og senda forseta þá nýtt eintak. Heimilt er forsætisnefnd að samþykkja að birt séu í samráðsgátt áform um þingmál til kynningar samkvæmt framanskraðu. Þegar þingmál eru komin í endanlegt horf skulu þau svo skjótt sem auðið er birt öllum kirkjuþingsfulltrúum og þeim sem seturétt eiga á þinginu samkvæmt 1. mgr. 25. gr.

□ Þegar þingmál eru komin í endanlegt horf skulu þau svo skjótt sem auðið er send öllum kirkjuþingsfulltrúum og þeim sem seturétt eiga á þinginu samkvæmt 1. mgr. 25. gr.

15. gr.

■ Tillögur um nýjar starfsreglur eða breytingar á eldri starfsreglum skulu samdar með lagasniði. Sérhverri tillögu skal fylgja greinargerð um tilgang þess yfirleitt og skýringar á helstu ákvæðum.

□ Ef efni þingsmáls getur að einhverju leyti varðað jafnréttisstefnu þjóðkirkjunnar skal þess getið í greinargerð og jafnframt hvernig tryggt skuli að jafnréttisstefnunni verði fylgt í hvívetna. Forsætisnefnd fer yfir hvert mál með hliðsjón af því, sbr. 17. gr. starfsreglna þessara.

16. gr.

■ Tillögur til þingsályktunar skulu vera í ályktunarformi. Þeim skal fylgja greinargerð með skýringu á efni þeirra og tilgangi.

17. gr.

■ Forsætisnefnd getur synjað framlagningu þingsmáls ef hún metur það ekki tækt til þinglegrar meðferðar. Rétt er þó að gefa flutningsmönnum áður frest til úrbóta.

18. gr.

■ Þingmál skulu lögð fram í upphafi þings. Við sérstakar aðstæður getur forsætisnefnd heimilað framlagningu nýs þingsmáls á þinginu. Málið verður þá ekki tekið fyrir fyrr en næsta dag.

□ Á hverju þingmáli skal auk flytjenda tilgreindur ákveðinn framsögumaður.

19. gr.

■Ef samþykkt máls felur í sér kostnað skal áætlun um slík útgjöld og skýringar við einstaka liði fylgja greinargerð. Greina skal kostnað í stofnkostnað og árlegan rekstrarkostnað ef við á. Komi tekjur til greina skal einnig gerð grein fyrir þeim. Að jafnaði skal gerð tillaga um hvaðan fjármunir eigi að koma til greiðslu á kostnaði og hvert tekjur skuli renna.

□Umsögn rekstrarskrifstofu þjóðkirkjunnar um áætlunina skal fylgja með málinu.

20. gr.

■Tvær umræður skulu fara fram um hvert þingmál með að minnsta kosti einnar nætur millibili. Fastanefndir kirkjuþings fá þingmál til meðferðar milli umræðna, sbr. 10. gr. Sé meiri hluta fastanefndar flutningsmenn máls, eða öll nefndin, skal að jafnaði vísa málinu til annarrar fastanefndar.

□Heimilt er forseta kirkjuþings, mæli enginn kirkjuþingsfulltrúi gegn því, að ákveða að þingmál megi afgreiða með einni umræðu og án umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings. Skal forseti kynna þá tillögu að ákvörðun svo skjótt sem kostur er og áður en umræða um þingmálið hefst. Heimilt er kirkjuþingsfulltrúum að óska umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings og seinni umræðu um málið, allt fram til þess að forseti lýsir umræðu um mál lokið.

21. gr.

■Nefndarálit og breytingartillögur nefnda skal birt kirkjuþingsfulltrúum daginn áður en þingmál er tekið til síðari umræðu. Það skal undirritað af nefndarmönnum og framsögumaður tilgreindur. Nefndir geta skilað álit meiri hluta og minni hluta.

□Leggi fastanefnd, meiri hluti eða minni hluti, til breytingar á þingmáli, sem gæti varðað jafnréttisstefnu þjóðkirkjunnar, skal gerð grein fyrir því í nefndaráliti hvernig jafnréttisstefnunni verði fylgt. Forsætisnefnd fer yfir þær breytingartillögur og kynnir kirkjuþingi, ef þurfa þykir, álit sitt á því sem betur mætti fara.

VI. KAFLI Fundarsköp.

22. gr.

■ Forseti kirkjuþings setur kirkjuþing að loknu helgihaldi og stýrir því í samráði við forsætisnefnd.

23 gr.

■ Varaforsetar eru kjörnir á hverju reglulegu kirkjuþingi.

24. gr.

■ Að loknu forsetakjöri fer fram kosning tveggja þingskrifara úr hópi kirkjuþingsfulltrúa og að svo búnu kosning fastanefnda þingsins, sbr. 1. mgr. 11. gr.

25. gr.

■ Skylt er kirkjuþingsfulltrúum að sækja alla þingfundi nema nauðsyn banni eða leyfi forseta komi til. Í forföllum kirkjuþingsfulltrúa skal ávallt kalla til varamann hans, hafi tilkynning um forföll borist skriflega til forseta eigi síðar en einni viku fyrir boðaðan þingfund.

□ Heimilt er forsætisnefnd að ákveða að störf kirkjuþings fari fram með fjarfundarbúnaði þegar sérstakar aðstæður krefjast þess. Forseta kirkjuþings er heimilt að samþykkja að einstakir kirkjuþingsfulltrúar, sem þess óska, geti tekið þátt í störfum þingsins með notkun fjarfundarbúnaðar, kosið og greitt atkvæði með handauppréttingu eða rafrænum hætti.

26. gr.

■ Forseti kirkjuþings stýrir umræðum og kosningum á þinginu. Kosningar skulu fara fram með handauppréttingu eða vera skriflegar sé þess óskað eða forseti ákveði það. Starfi kirkjuþing, með notkun fjarfundarbúnaðar, fara kosningarnar fram með rafrænum hætti.

□ Varaforseti gegnir störfum forseta í forföllum hans. Ef forseti tekur þátt í umræðum, öðrum en þingstjórn gefur tilefni til, viku hann sæti á meðan og varaforseti stýrir fundi.

27. gr.

■ Forseti kirkjuþings ákveður fyrir lok hvers fundar dagskrá fyrir næsta fund og birtir á opnum vef kirkjunnar. Þar skal tilgreint hvenær næsti fundur verður.

□ Forseti getur ákveðið og tilkynnt þingheimi að til næsta fundar verði boðað með dagskrá sem þá verði komið til kirkjuþingsfulltrúa.

□ Forseti getur breytt röð á þeim málum sem eru á dagskrá og einnig tekið mál út af dagskrá.

□ Forseti getur ákveðið ef enginn kirkjuþingsfulltrúi andmælir því að umræður fari fram um tvö eða fleiri dagskrármál í einu eftir því sem hentugt þykir.

□ Dagskrár, umræður og úrslit mála má birta jafnóðum í fjölmiðlum.

28. gr.

■ Málfrelsi og tillögurétt á fundum kirkjuþings hafa auk kirkjuþingsfulltrúa biskup Íslands, vígslubiskuparnir í Skálholti og á Hólum, fulltrúi guðfræði- og trúarbragðafræðideildar Háskóla Íslands og fulltrúi kirkjuþings unga fólksins.

□ Biskup Íslands og forseti kirkjuþings geta falið fulltrúa sínum að gera grein fyrir þingmáli og taka þátt í umræðum fyrir sína hönd.

29. gr.

■ Forseti kirkjuþings heldur mælendaskrá og gefur mönnum orðið í þeirri röð sem þeir æskja þess. Forseti getur þó vikið frá þeirri reglu ef hann telur ástæðu til vegna umræðunnar.

30. gr.

■ Á hverju kirkjuþingi skal vera sérstakur þingfundur þar sem kirkjuþingsfulltrúum gefst kostur á að bera fram fyrirspurnir til biskups Íslands, vígslubiskupanna í Skálholti og á Hólum og framkvæmdanefndar kirkjuþings.

□ Fyrirspurnir skulu vera skriflegar og svarað skriflega. Fyrirspyrjandi gerir grein fyrir fyrirspurninni í umræðu og sá sem fyrirspurn er beint til gerir jafnframt nánari grein fyrir svari sínu í umræðunni.

□ Fyrirspurnum skal skilað til forseta með að minnsta kosti sólarhrings fyrirvara.

□ Á hverju kirkjuþingi má hafa sérstakan þingfund þar sem kirkjuþingsfulltrúum gefst kostur á að ræða mál sem ekki eru á dagskrá þingsins. Óskum kirkjuþingsfulltrúa

um slíkar umræður skal komið til forseta með að minnsta kosti sólarhrings fyrirvara. Forsætisnefnd metur hvort við beiðninni skuli orðið.

□Forseti getur ákveðið að einn þingfundur á hverju kirkjuþingi skuli helgaður tilteknu málefni án þess að sérstök ósk hafi komið fram um það frá kirkjuþingsfulltrúum.

31. gr.

■Flutningsmaður máls en ekki nema einn þótt fleiri flytji og framsögumenn nefnda mega við hverja umræðu um mál tala þrisvar, í fyrsta sinn í allt að þrjátíu mínútur, í annað sinn í allt að tíu mínútur og í þriðja sinn í allt að fimm mínútur.

□Aðrir en framsögumenn mega tala tvisvar, í tíu mínútur í fyrsta sinn og fimm mínútur í annað sinn.

□Fyrirspyrjandi samkvæmt 2. mgr. 27. gr. en ekki nema einn þótt fleiri standi að fyrirspurn og sá sem svarar fyrirspurn mega tala tvisvar, í fyrra skiptið í fimm mínútur og í síðara skiptið í þrjár mínútur.

□Málshefjandi samkvæmt 4. mgr. 27. gr. má tala tvisvar, í fyrsta skiptið í fimmtán mínútur og síðara skiptið í fimm mínútur. Aðrir mega tala tvisvar, í tíu mínútur í fyrsta sinn og fimm mínútur í annað sinn.

□Forseti getur heimilað lengri ræðutíma en að framan greinir ef hann telur þess þörf. Þá getur forseti takmarkað ræðutímann eða slitið umræðu með samþykki meirihluta kirkjuþingsfulltrúa.

□Á þingfundi samkvæmt 5. mgr. 27. gr. ákveður forseti tilhögun umræðunnar, þar á meðal lengd ræðutíma.

□Fari umræður fram um tvö eða fleiri þingmál í einu, sbr. 4. mgr. 24. gr., gilda ofangreindar reglur um ræðutíma eftir því sem við á.

32. gr.

■Ræðumenn á kirkjuþingi eiga ekki að ávarpa aðra en forseta þingsins. Forseta er þó rétt að ávarpa þingið í heild.

□Ræðumenn skulu halda sig við málefni það sem til umræðu er hverju sinni.

□Þegar flutningsmenn mæla fyrir málum eða framsögumenn fyrir ályktunum nefnda geta þeir vísað til prentaðrar greinargerðar eða nefndarálits en eiga ekki að lesa skjölin í heild.

□Ræðumenn skulu æskja leyfis forseta ef þeir hyggjast lesa upp aðfengið prentað mál.

33. gr.

■Við fyrri eða síðari umræðu er heimilt að bera fram tillögu um frávísun máls. Hún kemur til afgreiðslu við lok umræðunnar.

□Í umræðum má leggja fram rökstudda dagskrártillögu þess efnis að umræðu um fyrirliggjandi mál skuli lokið og fyrir tekið næsta mál á dagskrá. Skulu atkvæði þá greidd um hana án frekari umræðna.

□Flutningsmaður máls getur dregið mál til baka allt til þess að það er komið til endanlegrar atkvæðagreiðslu. Dragi flutningsmaður mál til baka getur annar kirkjuþingsfulltrúi eða sá sem situr á þinginu samkvæmt 1. mgr. 25. gr. tekið það upp á því stigi og gerst flutningsmaður málsins.

34. gr.

■Kjörnir þingskrifarar halda gerðabók undir umsjón forseta. Þar skal geta framlagðra og fyrirtekinnna mála ásamt meginatriða umræðna og úrslita mála. Heimilt er að ráða sérstakan ritara sem annast færslu fundargerða á ábyrgð hinna kjörnu þingskrifara.

□Fundargerð skal liggja frammi í upphafi fundar og geta kirkjuþingsfulltrúar gert athugasemdir við þingskrifara til næsta fundar. Þá verður fundargerð undirrituð af forseta og skrifurum. Hljóðrita skal umræður á kirkjuþingi og varðveita upptökur.

35. gr.

■Fundir kirkjuþings fara fram í heyranda hljóði nema þingið ákveði annað.

VII. KAFLI

Atkvæðagreiðsla.

36. gr.

■Atkvæðisrétt á kirkjuþingi hafa kjörnir kirkjuþingsfulltrúar einir. Afl atkvæða ræður úrslitum mála. Starfi kirkjuþing, með notkun fjarfundarbúnaðar, fara atkvæðagreiðslur fram með handauppréttingu eða rafrænum hætti. Afgreiðsla mála er því aðeins gild að 2/3 hlutar kirkjuþingsfulltrúa séu á fundi.

37. gr.

■Við lok fyrri umræðu um þingmál skulu atkvæði greidd um það hvort málinu verði vísað til síðari umræðu. Hljóti það ekki samþykki telst málið fellt. Ef samþykkt er að vísa máli til síðari umræðu skulu atkvæði greidd um það hvaða fastanefnd kirkjuþings fái það til umfjöllunar. Framsögumaður máls flytur tillögu um vísun til nefndar en hljóti hún ekki brautargengi leitar forseti annarra tillagna.

□Við lok síðari umræðu eru atkvæði greidd um endanlega afgreiðslu máls. Heimilt er að fresta afgreiðslu máls úr þingnefnd, og seinni umræðu, til næsta kirkjuþings á eftir.

□Allar tillögur um málsmeðferð og úrslit mála skulu vera skriflegar.

38. gr.

■Atkvæðagreiðsla fer fram með handauppréttingu. Skyld er að viðhafa nafnakall eða skriflega atkvæðagreiðslu ef einhver kirkjuþingsfulltrúa óskar þess. Forseti getur endurtekið atkvæðagreiðslu ef hún þykir óglögg. Að atkvæðagreiðslu lokinni lýsir forseti úrslitum.

VIII. KAFLI

Afbrigði og breytingar á þingsköpum.

39. gr.

■Að tillögu forseta má bregða út af þingsköpum þessum ef 2/3 þeirra þingmanna er um það greiða atkvæði samþykkja.

40. gr.

■Þingsköpum kirkjuþings verður ekki breytt nema 2/3 hlutar greiddra atkvæða komi til enda séu 2/3 kirkjuþingsfulltrúa á fundi.

IX. KAFLI

Gildistaka.

41. gr.

■Starfsreglur þessar, sem settar eru með heimild í 8. gr. laga um þjóðkirkjuna nr. 77/2021, öðlast gildi 1. janúar 2022. Frá sama tíma falla brott starfsreglur nr. 949/2009 um þingsköp kirkjuþings, með síðari breytingum.

Ákvæði til bráðabirgða

■ Núverandi skipun aðal- og varamanna í Strandarkirkjunefnd, sbr. 4. mgr.12. gr. starfsreglna þessara gildir óbreytt til 30. júní 2022.

Greinargerð.

Forsætisnefnd kirkjuþings flytur mál þetta. Nefndin telur nauðsynlegt, í ljósi breyttrar stöðu kirkjuþings og verulega miklu meiri ábyrgðar þingsins á grundvelli nýrra laga um þjóðkirkjuna nr. 77/2021, að endurskoða starfsreglur um þingsköp kirkjuþings. Enn fremur þarf að aðlaga þingsköp að því nýja stjórnkerfi sem samþykkt aukakirkjuþings 2021 í 7. máli, um stjórnskipan þjóðkirkjunnar leiðir af sér. Ljóst er að ákvæði starfsreglna um kirkjuráð nr. 817/2000, með síðari breytingum, falla brott vegna framangreindra breytinga. Þar er m.a. mælt fyrir um að kirkjuráð skipi kjörstjórn og yfirkjörstjórn og Strandarkirkjunefnd. Er því lagt til að kirkjuþing kjósi kjörstjórn og yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar og Strandarkirkjunefnd eftirleiðis.

Forsætisnefnd telur enn fremur rétt að settar verði sérstakar starfsreglur um kirkjuþing og stjórn þess, enda um handhafa æðsta valds þjóðkirkjunnar að ræða, sem jafnframt fer með fjárstjórnarvald. Á kirkjuþingi 2021 - 2022 flytur því forsætisnefnd jafnframt tillögur þess efnis. Fram að þessu hafa ákvæði um kirkjuþingið og stjórnsýslu þess utan kirkjuþingsfunda, verið í starfsreglum um þingsköp kirkjuþings. Nefndin telur rétt að starfsreglur um þingsköp kirkjuþings fjalli fyrst og fremst um málsmeðferð á kirkjuþingsfundum, um þingmál og um störf nefnda þingsins og annað sem tengist þingstörfunum sjálfum. Verði þannig um að ræða áfram sérstakar starfsreglur um þingsköp og einnig sérstakar starfsreglur um kjör til kirkjuþings.

Lagt er til að kaflaskipting starfsreglnanna breytist frá eldri reglum, m.a. vegna nýrra og ítarlegra ákvæða um sérstakt hæfi. Lagt er til að heiti I. kafla verði „Þingfundir“ í stað heitisins „Þingskipun.“ Tekinn verði upp nýr kafli sem fjallar um sérstakt hæfi fulltrúa á kirkjuþingi og einnig nýr kafli sem fjallar um störf nýkjörins kirkjuþings. Þykir gleggra að setja þau sérstöku ákvæði sem fjalla um verkefni nýkjörins þings saman í einn kafla í stað þess að hafa þau á víð og dreif eins og nú er. Þá er lagt til að tekið verði upp kaflaheitið „Kosningar á kirkjuþingi og nefndir kirkjuþings“ í stað þess að kaflinn heiti „Nefndir kirkjuþings“ eins og nú er.

Forsætisnefnd leggur samkvæmt framanskráðu til, að ákvæði í núverandi þingsköpum sem ekki fjalla beinlínis um málsmeðferð á kirkjuþingi, fari þess í stað í nýjar starfsreglur um kirkjuþing.

Auk alls þess sem að framan er rakið, er nauðsynlegt að endurskoða núverandi starfsreglur um þingsköp um sérstakt hæfi, með hliðsjón af nýjum ákvæðum þar að lútandi í 3. mgr. 7. gr. laga um þjóðkirkjuna. Er því að finna tillögur að nýjum starfsreglum um sérstakt hæfi í málinu í II. kafla.

Sérstakar hæfisreglur lúta m.a. að tengslum og hagsmunum sem sá, er tekur þátt í umfjöllun og afgreiðslu, má ekki hafa af úrlausn málsins. Í sérstökum hæfisreglum felast ákveðnar kröfur eða skilyrði sem fulltrúar á kirkjuþingi verða að uppfylla til þess að mega taka þátt í umfjöllun og afgreiðslu máls. Þegar kirkjuþingsfulltrúi fellur undir sérstaka hæfisreglu er hann því vanhæfur til meðferðar og afgreiðslu málsins og ber því að víkja sæti á meðan um það er fjallað og það afgreitt. Sérstakar hæfisreglur hafa almennt þann tilgang að minnka líkurnar á að hagsmunir sem eru máli óviðkomandi hafi áhrif á niðurstöðu þess. Í þessu felst ekki að þingfulltrúi sem fellur undir sérstaka hæfisreglu hafi ekki almenna þekkingu á máli eða getu til að fjalla um það. Hér er aðeins horft til þess að það kann að vera óheppilegt að þingfulltrúi taki beina afstöðu til máls sem varðar hann sjálfan persónulega eða einhvern honum nákominn enda kann í slíkum tilvikum að vera sú hættu fyrir hendi að þeir hagsmunir verði hinum almennu hagsmunum af niðurstöðunni yfirsterkari. Með því að setja reglur um sérstakt hæfi er þannig leitast við að búa þannig um hnúta, fyrirfram, að ljóst sé hvenær hagsmunatengsl eru slík að þingfulltrúa ber að víkja sæti.

Í 3. mgr. 7. gr. nýrra laga um þjóðkirkjuna nr. 77/2021 er kveðið á um að við afgreiðslu mála á kirkjuþingi er varða fjárfstjórnarvald skuli þeir þingfulltrúar sem hagsmuna hafa að gæta í tilteknu máli víkja sæti. Segir svo enn fremur þar að um sérstakt hæfi þingfulltrúa fari eftir starfsreglum kirkjuþings, og að í þeim reglum megi ákveða að þingið sé ályktunarhæft óháð fjölda fulltrúa við afgreiðslu þeirra. Þá skal haldið til haga að í skýringum sem fylgdu 7. gr. frumvarpsins sem varð að lögum nr. 77/2021 (hinum nýju lögum um Þjóðkirkjuna) þegar það var lagt fyrir Alþingi segir m.a. svo: „3. mgr. er nýmæli en þar er lagt til að þegar til afgreiðslu eru á kirkjuþingi tillögur um fjármál sem geta varðað tiltekna þingfulltrúa, svo sem ef fjallað er um launamál þeirra, aukatekjur eða önnur fjármál sem þá snerta, skuli þeir víkja sæti. Tekið er fram að við slíka afgreiðslu verði ekki gerð krafa um að tiltekinn fjöldi þingfulltrúa taki þátt í afgreiðslu máls, eins og er um afgreiðslu annarra mála. Ákvæðið er talið nauðsynlegt, meðal annars þar sem

sjálfstæði kirkjunnar í fjármálum og starfsmannamálum hefur aukist mikið frá gerð fyrrgreinds viðbótarsamkomulags milli ríkis og kirkju.

Meðfylgjandi reglur taka mið af þessum lagafyrirmælum. Þá taka þær einnig til annarra sérstakra persónulegra hagsmuna þingfulltrúa. Þær eru samdar í samræmi við ákvæði 3. gr. stjórnarsýslulaga nr. 37/1993 en eldri reglur byggjast einnig á þeim grundvelli. Munurinn er þó sá að reynt hefur verið að aðhæfa reglurnar betur að eðli kirkjuþings og verkefna þess. Þannig er nú í reglunum taldir upp hagsmunaárekstrar sem líklegir eru til að koma upp vegna sérstakra hagsmuna presta vegna starfa sinna hjá Þjóðkirkjunni. Með því er hvorki aukið né dregið úr þeim hæfiskröfum sem gilda myndu samkvæmt stjórnarsýslulögunum, heldur leitast við að gera regluna skýrari um þau tilvik sem ætla má að á geti reynt í störfum kirkjuþings. Nánar er vikið að túlkun hverrar reglu fyrir sig við skýringar á einstökum ákvæðum þessarar tillögu.

Um einstök ákvæði tillögunnar.

Um 1. gr.

Ákvæðið er óbreytt frá núverandi 1. gr.

Um 2. gr.

Í 2. gr. reglnanna er gildissvið reglnanna afmarkað um þá sem þær geta tekið til. Þannig taka reglurnar til allra sem sitja á kirkjuþingi án undantekninga. Þannig skiptir ekki máli hvort þeir sem þar sitja eiga atkvæðisrétt eða hafa málfrelsi. Markmið reglnanna er að koma í veg fyrir eða minnka að minnsta kosti líkur til að þeir, sem hagsmuna eiga að gæta af úrlausn máls, geti haft ómálefnaleg áhrif á efnislega umfjöllun máls með nærveru sinni. Reglurnar eru þar með einnig til þess fallnar að auka traust á því hvernig mál eru afgreidd á kirkjuþingi.

Þegar mál er tekið til efnislegrar umræðu og því ráðið til lykta með atkvæðagreiðslu á enginn að vera í sal kirkjuþings sem vanhæfur telst samkvæmt reglum þessum.

Um 3. gr.

Í 3. gr. reglnanna er fjallað um þær ástæður sem valdið geta vanhæfi fulltrúa kirkjuþings. Í 1. mgr. kemur fram sú vanhæfisástæða sem oftast reynir á og áréttuð er í 3. mgr. 7. gr. laga nr. 77/2021 um þjóðkirkjuna. Þannig telst fulltrúi á kirkjuþingi vanhæfur ef hann á sjálfur sérstakra fjárhagslegra hagsmuna að gæta við úrlausn máls. Ef

niðurstaða máls getur fyrirsjáanlega haft áhrif á fjárhagslega stöðu hans telst hann vanhæfur til afgreiðslu málsins. Þetta á t.d. ávallt við þann sem telst aðili máls, sem er til meðferðar hjá kirkjuþingi. Í 3. mgr. 3. gr. eru talin upp nokkur tilvik þar sem þessi regla á einnig við um. Þannig telst mál varða sérstaka fjárhagslega hagsmuni þingfulltrúa sem eru vígðir prestar þegar fjallað er um setningu reglna um starfskostnað vegna prestsstarfa eða gjaldskrá vegna prestþjónustu. Hið sama gildir um þá þingfulltrúa sem eru vígðir prestar og sitja á prestsetri þegar fjallað er um það hvar prestsetur skulu lögð til og hvar þau skulu lögð niður, um leigugjöld prestsetra svo og hlunnindi og önnur fjárhagsleg réttindi er varðar slíkar eignir kirkjunnar. Þegar fjallað er um skipulagsbreytingar í tilteknu prófastsdæmi, s.s. ákvörðun um hámarksfjölda starfandi presta, eru starfandi prestar í því prófastdæmi vanhæfir sem þingfulltrúar til að taka þátt í meðferð málsins. Hið sama gildir um djákna sem þar starfa.

Rétt er að taka fram að þegar fjallað er t.d. um hvar prestsetur skulu lögð til og hvar þau skulu lögð niður veldur það vanhæfi allra sem sitja prestsetur þar sem slíkar ákvarðanir hafa jafnan stefnumarkandi fordæmisgildi þegar kemur að því að taka afstöðu til annarra prestsetra.

Þegar rætt er um í 1. mgr. 3. gr. að mál geti varðað þingfulltrúa sérstaklega persónulega er t.d. vísað til þess þegar fyrir liggur að kirkjuþing þurfi að taka afstöðu til tiltekinnar athafnar eða ummæla hans.

Í 3. mgr. 3. gr. er loks fjallað um aðrar vanhæfisástæður undir fjórum tölulíðum sem allar eiga rót sína að rekja til stjórnslulaga.

Í 1. tölul. 3. mgr. 3. gr. reglanna segir að það varði einnig vanhæfi ef þingfulltrúi er *fyrirsvarsmaður* eða *umboðsmaður* einhvers, sem telst *aðili tiltekins máls* sem er til afgreiðslu á kirkjuþingi, og á þannig sérstaklega persónulega eða fjárhagslega hagsmuna að gæta af úrlausn þess. Til fyrirsvarsmanna teljast forstjóri, framkvæmdastjóri eða stjórnarmaður fyrirtækis, félags eða stofnunar. Lögráðamenn og forsjármenn barna falla þar jafnframt undir. Umboðsmaður er sá sem kemur fram fyrir hönd aðila máls í tilteknu máli á grundvelli sérstakrar yfirlýsingar (umboðs). Um nánari skýringu þessarar vanhæfisástæðu sjá Páll Hreinsson: Stjórnsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 256-260 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 68-70.

Í 2. tölul. 3. mgr. 3. gr. reglanna segir að það varði einnig vanhæfi ef þingfulltrúi er eða hefur verið maki aðila, skyldur eða mægður aðila í beinan legg eða að öðrum lið til hliðar eða tengdur aðila með sama hætti vegna ættleiðingar manns sem á þeirra hagsmuna að gæta sem um getur í 1. mgr. Þessi vanhæfisástæða er efnislega í samræmi

við 2. tölul. 1. mgr. 3. gr. stjórnslulaga og vísast því um skýringu ákvæðisins til umfjöllunar um þá grein. Sjá t.d. Páll Hreinsson: Stjórnsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 260-268 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 70-75.

Í 3. tölul. 3. mgr. 3. gr. reglnanna segir að það varði einnig vanhæfi ef mál varðar sérstaklega persónulega eða fjárhagslega hagsmuni næsta yfirmanns þingfulltrúa. Það ræðst af túlkun reglna, sem kirkjuþing setur skv. 8. gr. laga nr. 77/2021 um þjóðkirkjuna hverjir teljast yfirmenn hverra innan þjóðkirkjunnar. Hér er því ekki hægt að gefa eina lýsingu á því hvernig reglan muni mögulega geta birst í reynd. Ákvæðið á sér hliðstæðu í 5. tölul. 1. mgr. 3. gr. stjórnslulaga og er þessi vanhæfisástæða oftast nefnd undirmannavanhæfi. Rökin að baki reglunni eru þau að þar sem undirmaður er oft háður yfirboðara sínum er í raun almenn hætta á að tengsl yfirmanns við málið geti haft áhrif á afstöðu undirmanns. Þannig má almennt búast við því að starfsmaður geti ekki verið hlutlaus og óhlutdrægur þegar yfirmaður hans hafi verulegra persónulegra hagsmuna að gæta þar sem starfsmaðurinn er á vissan hátt háður yfirmanni sínum. Um nánari umfjöllun um þessa vanhæfisástæðu sjá Páll Hreinsson: Stjórnsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 289-293 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 84-88.

Í 4. tölul. 3. mgr. 3. gr. reglnanna segir að það varði einnig vanhæfi þingfulltrúa ef fyrir hendi eru þær aðstæður sem eru fallnar til þess að draga óhlutdrægni hans í efa með réttu. Hér kemur fram grundvallarreglan um sérstakt vanhæfi sem er samhljóða 6. tölul. 1. mgr. 3. gr. stjórnslulaga. Minnt skal á að hér sem endranær er aðeins um að ræða vanhæfi vegna mála sem varða tiltekinn þingfulltrúa sérstaklega, en ekki þau mál sem hafa almenna þýðingu fyrir þjóðkirkjuna. Um nánari umfjöllun um þessa vanhæfisástæðu sjá Páll Hreinsson: Stjórnsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 299-365 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 88-110.

Í 4. mgr. 3. gr. reglnanna kemur fram ákvæði sem er í ætt við ákvæði 2. mgr. 3. gr. stjórnslulaga. Samkvæmt reglum þessum eru það þó einvörðungu lítilfjörlegir hagsmunir eða eðli málsins sem geta verið undirstaða undir undanþágu frá hæfisreglunum. Um nánari umfjöllun um þessar undanþágur frá vanhæfi sjá Páll Hreinsson: Stjórnsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 377-381 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 112-114.

Í 5. mgr. 3. gr. reglnanna kemur fram ákvæði þar sem áréttað er að almennir hagsmunir valdi ekki vanhæfi. Þetta leiðir í raun þegar af orðinu „sérstaklega“ í 1. mgr. greinarinnar, en er hér orðað til skýringarauka og leiðbeiningar um framkvæmd reglnanna. Þannig leiðir það ekki til vanhæfis til afgreiðslu máls þegar mál varðar

almenna þjóðkirkjulega hagsmuni þegar þeir sem skráðir eru í þjóðkirkjuna verða taldir eiga svipaðra hagsmuna að gæta. Um nánari umfjöllun um þetta atriði sjá Páll Hreinsson: Stjórnsýsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 312-317 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 91-93.

Í 6. mgr. 3. gr. reglnanna er tekið fram, í samræmi við túlkun hæfisreglna stjórnsýslulaga, að þegar kirkjuþing velur fulltrúa úr sínum röðum í nefndir eða störf á vegum þingsins séu þeir fulltrúar ekki vanhæfir sem boðið hafa sig fram eða stungið hefur verð upp á við það kjör. Um túlkun stjórnsýslulaga um þetta efni sjá Páll Hreinsson: Stjórnsýsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 384-385. Frá þessu er ein undantekning gerð varðandi kjör í kjaranefnd þjóðkirkjunnar – biskupsstofu. Þeir þingfulltrúar, sem eru félagsmenn þeirra stéttarféлага sem nefndin kemur fram sem viðsemjandi við, skulu víkja sæti við meðferð máls og kjör í þá nefnd vegna beinna hagsmuna sinna af störfum þeirrar nefndar á framtíðarlaunakjör þeirra.

Um 4. gr.

Ákvæði 4. gr. reglnanna endurspeglar 3. mgr. 7. gr. laga nr. 77/2021 um þjóðkirkjuna um að rísi ágreiningur um túlkun reglna um sérstakt hæfi fulltrúa á kirkjuþingi í einstöku máli skeri forseti þingsins úr. Þessi regla kemur fram í 3. mgr. 4. gr. reglnanna. Af þessari valdheimild forseta kirkjuþings leiðir síðan eftirlitsskylda hans samkvæmt 1. mgr. 4. gr. reglnanna þar sem tekið er fram að forseti kirkjuþings gæti þess að fulltrúi eða fulltrúar sem kunna að vera vanhæfir til meðferðar tiltekins þingmáls víki sæti.

Í samræmi við 1. og 3. mgr. 5. gr. stjórnsýslulaga er tekið fram í 2. mgr. 4. gr. reglnanna að fulltrúi á kirkjuþingi skuli án tafar vekja athygli þingforseta um ástæður sem kunna að valda vanhæfi hans til umfjöllunar og atkvæðagreiðslu um tiltekinn dagskrárlið þingsins skv. reglum þessum. Þótt þessi skylda sé mikilvæg, og því orðuð hér með skýrum hætti, þá haggar hún ekki sjálfstæðri aðgæsluskyldu forseta kirkjuþings, eða rétti annarra þingfulltrúa til að benda á möguleg hagsmunatengsl sem vanhæfi geta valdið. Um nánari umfjöllun á sambærilegu ákvæði stjórnsýslulaga sjá Páll Hreinsson: Stjórnsýsluréttur – Málsmeðferð (2013), bls. 385-387 og Páll Hreinsson: Málsmeðferð stjórnvalda (2019), bls. 118-119.

Um 5. gr.

Í 1. mgr. 5. gr. reglnanna er fjallað um þá málsmeðferð sem viðhöfð skal þegar því hefur verið slegið föstu að þingfulltrúi sé vanhæfur til meðferðar tiltekins máls. Samkvæmt 5. gr. reglnanna má hann þá ekki hafa frekari afskipti af málinu á þinginu eða við störf nefnda þess sem þingfulltrúi. Nánar tiltekið þá má þingfulltrúi, sem er vanhæfur til meðferðar máls, ekki taka þátt í undirbúningi, meðferð eða atkvæðagreiðslu um það. Hann skal víkja úr fundarsal. Þegar afgreiðslu málsins er lokið skal þingfulltrúinn kallaður inn á þingið aftur til að taka þátt í umfjöllun og afgreiðslu annarra mála.

Um 6. gr.

Með heimild í 3. mgr. 7. gr. laga nr. 77/2021 um þjóðkirkjuna er sú regla sett í 2. mgr. 4. gr. reglnanna að kirkjuþing sé ályktunarhæft við afgreiðslu máls óháð þeim fjölda fulltrúa sem eftir eru þegar vanhæfir þingfulltrúar hafa vikið sæti.

Um 7. gr.

Ákvæði þetta er nú í 3. gr. starfsreglna um þingsköp kirkjuþings og er tekið óbreytt upp .

Um 8. gr.

Ákvæðið er er tekið óbreytt upp frá núgildandi 7. gr.

Um 9. gr.

Ákvæðið er er tekið óbreytt upp frá núgildandi 1. másl. 1. mgr. 8. gr.

Um 10. gr.

Lagt til að framkvæmdanefnd kirkjuþings, verði skilgreind sem ein af fastanefndum þingsins. Um hana gildi sú sérregla að hún er kosin í óbundinni kosningu líkt og forsetar kirkjuþings. Er þar stuðst við hefð sem myndast hefur um kosningu til kirkjuráðs. Lagt er til að kirkjuþing kjósi þrjá fulltrúa til vara í framkvæmdanefnd.

Þá er lagt til að í stað orðanna: Nefndin fær skýrslur kirkjuráðs og þjóðmálanefndar komi „Nefndin fær þær skýrslur sem skylt er að leggja fram á kirkjuþingi.“

Lagt er til að fækkað sé um einn fulltrúa í allsherjar-, fjárhags- og löggjafarnefndum þar sem þrír þingfulltrúar munu taka sæti hverju sinni í

framkvæmdanefnd. Ekki þykir rétt að þeir sitji í annarri fastanefnd meðan þeir sitja í framkvæmdanefnd. Lagt er til að tekin verði upp sú regla að vígðir fulltrúar verði aldrei fleiri en fjórir í allsherjar-, fjárhags- og löggjafarnefndum og í framkvæmdanefndinni verði einn vígður fulltrúi. Af því leiðir að í einhverri eftirtalinna nefnda þ.e. allsherjar-, fjárhags- og löggjafarnefnd verða þrír vígðir fulltrúar í einni þeirra hverju sinni.

Þá er ákvæði 2. mgr. sem heimilar afgreiðslu þingmáls með einni umræðu og án umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings fært í 20. gr. tillagna þessara. Er vísað til skýringa við þá grein.

Um 11. gr.

Ákvæðið er óbreytt frá núverandi 11. gr.

Um 12. gr.

Ákvæði um kosningu fjögurra fulltrúa í kirkjuráð falli brott. Þá er lagt til að kirkjuþing kjósi kjörstjórn og yfirkjörstjórn og þrjá fulltrúa í Strandarkirkjunefnd. Nánari ákvæði um kjörstjórn og yfirkjörstjórn er að finna í starfsreglum um kjör til kirkjuþings og um Strandarkirkjunefnd í reglum um Strandarkirkju í Selvogi sem kirkjuþing samþykkti árið 2001.

Lagt er til að við ákvæðið bætist ný 6. mgr. sem er efnislega óbreytt frá ákvæðum núverandi 2. mgr. 8. gr. Þó er bætt við nýjum 2. ml. þar sem undanskildar eru tillögugerð forsætisnefndar óbundnar kosningar og kosningar þar sem gert er ráð fyrir tilnefningum. Sömuleiðis er ný 7. mgr. sem er efnislega óbreytt frá ákvæðum núverandi 3. mgr. 8. gr. Þykir glegggra og meira samhengi fólgið í því að hafa öll ákvæði um kosningar og undirbúning þeirra á einum stað.

Að öðru leyti er ákvæðið óbreytt frá núverandi 12. gr.

Um 13. gr.

Ákvæðið er óbreytt frá núverandi 13. gr. að öðru leyti en því að í stað skýrslu kirkjuráðs og þjóðmálanefndar í 2. mgr. er kveðið á um framkvæmdanefnd kirkjuþings.

Um 14. gr.

Ákvæðið er óbreytt frá núverandi 14. gr. Þó er fellt brott heitið: Þjóðkirkjan – Biskupsstofa og tekið upp heitið „þjóðkirkjan“ þess í stað.

Um 15. gr. – 17. gr.

Ákvæði eru óbreytt frá núverandi 15. gr. – 17. gr.

Um 18. gr.

Ákvæðið er óbreytt frá núverandi 18. gr. að öðru leyti en því að lagt er til að brott falli orðin „í nægilegum fjölda eintaka“, enda eru þingskjöl nú almennt rafræn.

Um 19. gr.

Ákvæðið er óbreytt frá núverandi 19. gr., að öðru leyti en því að í stað orðanna: fjármálastjóra biskupsstofu kemur „rekstrarskrifstofu þjóðkirkjunnar“.

Um 20. gr.

Ákvæðin eru óbreytt frá núverandi 20. gr. – 21. gr. að öðru leyti en því að lagt er til að sé meiri hluta fastanefndar flutningsmenn máls, eða öll nefndin, skuli að jafnaði vísa málinu til annarrar fastanefndar. Þá er lagt til að við ákvæðið bætist ný 2. mgr. sem veitir heimild til að afgreiða þingmál með einni umræðu án umfjöllunar fastanefndar kirkjuþings. Þetta ákvæði er nú í 10. gr. nógildandi starfsreglna en samhengis vegna þykir fara betur á því að hafa það í kaflanum um þingmál.

Um 21. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 21. gr.

Um 22. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 2. gr. en samhengis vegna þykir fara betur á því að hafa það í kafla um fundarsköp kirkjuþings.

Um 23. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 8. gr. en samhengis vegna þykir fara betur á því að hafa það í kafla um fundarsköp kirkjuþings. Efni núverandi 1. ml. og 2. ml. 1. mgr. 8. gr. er þó að finna í 9. gr. tillagna þessara í III. kafla um störf nýkjörins kirkjuþings.

Um 24. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 9. gr. en samhengis vegna þykir fara betur á því að hafa það í kafla um fundarsköp kirkjuþings.

Um 25. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 22. gr.

Um 26. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 23. gr.

Um 27. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 24. gr. að öðru leyti en því að í stað orðanna „lætur dreifa henni til kirkjuþingsmanna eftir því sem við verður komið“ koma orðin „birtir á opnum vef kirkjunnar“.

Um 28. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 25. gr.

Um 29. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 26. gr.

Um 30. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 27. gr.

Um 31. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 28. gr. að öðru leyti en því að lagt er til að forseti geti með sama hætti og biskup, falið fulltrúa sínum að gera grein fyrir þingmáli og taka þátt í umræðum fyrir sína hönd.

Um 32. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 29. gr.

Um 33. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 30. gr.

Um 34. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 31. gr.

Um 35. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 32. gr.

Um 36. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 33. gr. Þó eru ákvæði um sérstakt hæfi í 2. mgr. og 3. mgr. felld brott enda ný ákvæði þar að lútandi í II. kafla tillögu þessarar.

Um 37. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 35. gr.

Um 38. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 36. gr.

Um 39. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 37. gr.

Um 40. gr.

Ákvæðið er samhljóða núverandi 38. gr.

Um 41. gr.

Lagt er til að ný þingsköp taki gildi 1. janúar 2022 og að núgildandi starfsreglur nr. 949/2009, með síðari breytingum, falli brott.

Um ákvæði til bráðabirgða

Lagt er til, til að taka af allan vafa, að núverandi skipun aðal- og varamanna í Strandarkirkjunefnd, sbr. 4. mgr.12. gr. starfsreglna þessara gildir óbreytt til og með 30. júní 2022.